EVALUERINGSRAPPORT

KVALITETEN AF

TEORETISK PÆDAGOGIKUM 2025-26

MAJ 2026

Skrevet af

Anne Vibeke Vennerstrøm

Uddannelseschef for teoretisk pædagogikum

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDLEDNING 2
EVALUERINGSPRAKSIS PÅ TEORETISK PÆDAGOGIKUM 2
SPØRGESKEMAETS SPØRGSMÅL OG SVAR 2
ANALYSE OG VURDERING AF EVALUERINGEN 4
KONKLUSION 7

INDLEDNING

Ifølge Bekendtgørelse om pædagogikum i de gymnasiale uddannelser §10 stk. 2 skal Det rådgivende udvalg mindst hvert andet år drøfte kvaliteten af teoretisk pædagogikum.

Det er senest sket på et møde i udvalget den 13. maj 2026, hvor uddannelseschefen for uddannelsen fremlagde resultaterne af slutevalueringen for skoleåret 2025-26.

Denne rapport sammenfatter resultatet og drøftelserne. Rapporten er skrevet af uddannelseschefen i maj 2026.

EVALUERINGSPRAKSIS PÅ TEORETISK PÆDAGOGIKUM

Uddannelsesrådet ved teoretisk pædagogikum har udarbejdet et evalueringssystem for uddannelsens tre moduler: "At være lærer i undervisning og i fag "(august-december), "At være lærer i fag og i gymnasiet" (januar-februar) og "At være lærer i gymnasiet og i verden" (marts-april). Efter hvert modul foretages en spørgeskemaundersøgelse blandt kandidaterne med udgangspunkt i de temaer, de tre moduler omfatter, jf. Studieordning for Teoretisk Pædagogikum 2025. Evalueringsskemaet sendes til kandidaterne pr. mail umiddelbart efter modulets afslutning.

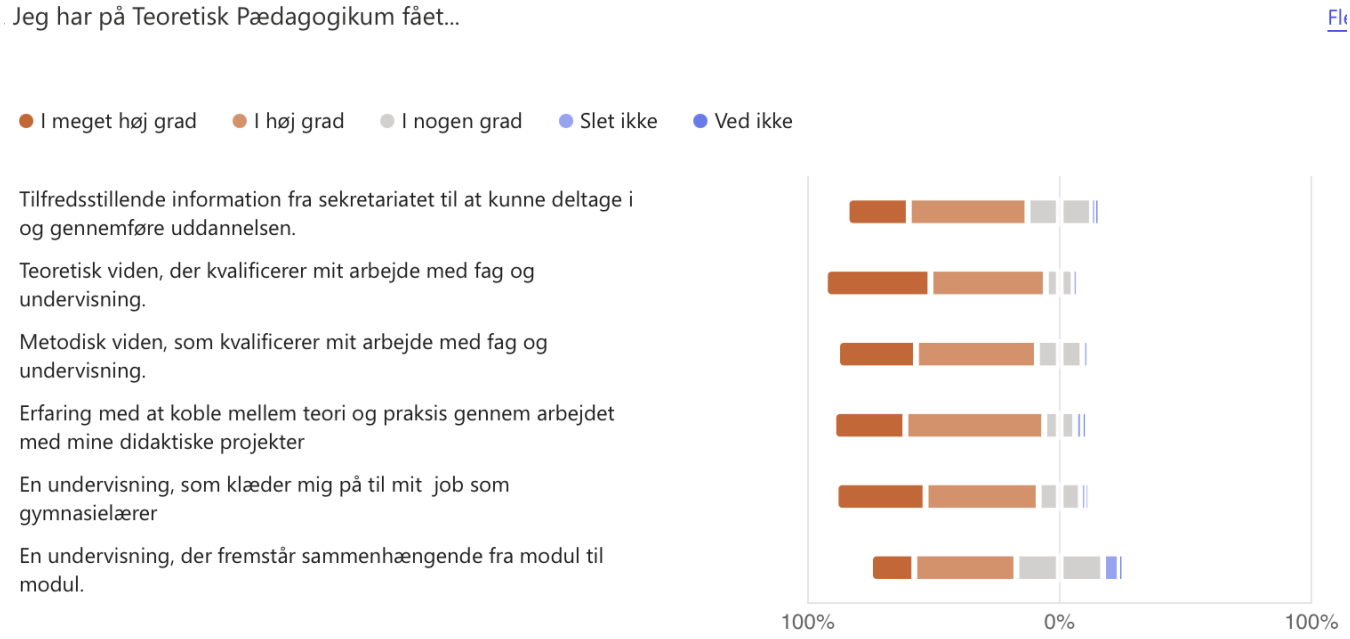
Uddannelsesrådet drøfter systematisk de tre evalueringer på rådets møder og foretager justeringer af uddannelsen ud fra evalueringerne. Derudover evaluerer underviserne selv den del af undervisningen, de har ansvar for. Disse evalueringer drøftes i uddannelsens faggrupper.

Ved uddannelsens afslutning i april foretages en evaluering af kandidaternes oplevelse af det samlede uddannelsesforløb. Det er denne evaluering, som denne rapport tager udgangspunkt i. Resultatet af den evaluering er drøftet i Uddannelsesrådet den 5. maj 2026 og i Det rådgivende udvalg den 13. maj 2026.

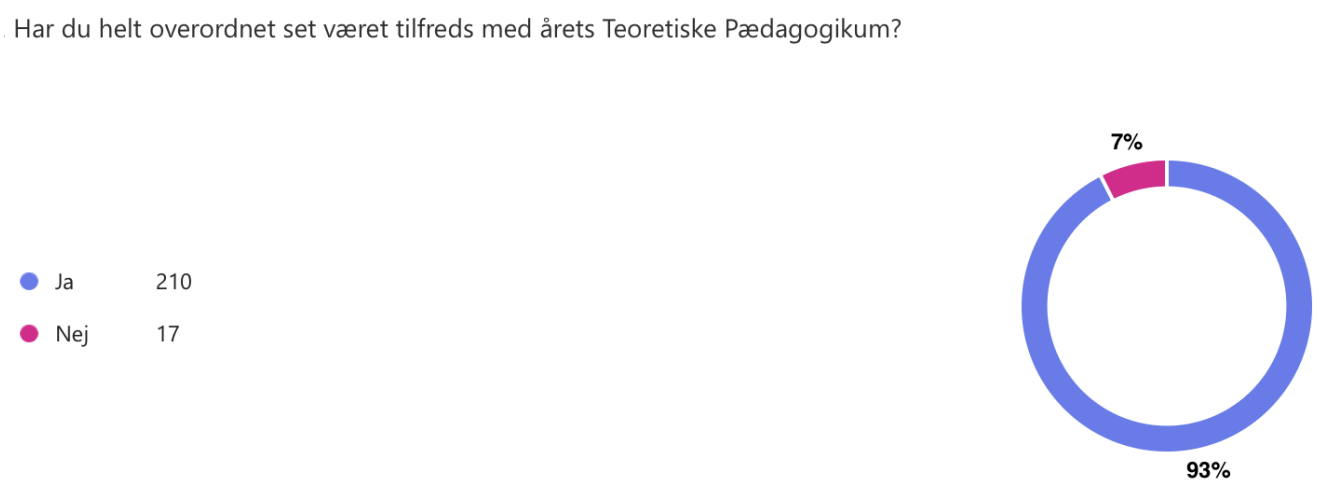
SPØRGESKEMAETS SPØRGSMÅL OG SVAR

Her en oversigt over spørgeskemaets spørgsmål og kandidaternes svar. I alt har 227 kandidater besvaret spørgeskemaet, og det giver en svarprocent på 75 %.

Først bliver kandidaterne spurgt om i hvilket omfang, de har oplevet følgende parameter realiseret på uddannelsen:

Dernæst spørges kandidaterne om deres samlede tilfredshed med teoretisk pædagogikum gennem året:

Og afslutningsvis følger et fritekstfelt, hvor kandidaterne kan formulere, hvad de finder relevant.

I det følgende foretages dels en analyse af de to indsatte grafiske illustrationer fra evalueringen og dels en sammenfattende analyse og vurdering af kandidatudsagnene fra fritekstfeltet.

ANALYSE OG VURDERING AF EVALUERINGEN

93% af kandidaterne svarer, at de er tilfredse med uddannelsen "Teoretisk Pædagogikum". Der er blevet spurgt til tilfredshed siden 2019, og hvert år har evalueringen vist, at et sted mellem 89-93% er tilfredse med uddannelsen. Dette års evaluering ligger dermed i den 'gode ende', og det skal ses i lyset af, at det er første undervisningsår efter ny studieordning, der trådte i kraft august 2025.

Formålet med teoretisk pædagogikum er at give kandidaterne teoretisk viden til, at de kan undersøge og reflektere den undervisning de planlægger, gennemfører og evaluerer i deres fag for forskellige elever og klasser i gymnasiet. Det samme gælder deres planlægning, gennemførelse og evaluering af undervisning og fagligt samarbejde med kolleger på gymnasierne og med aktører fra gymnasiets omverden. Kandidaterne bliver desuden undervist i, hvordan de kan undersøge, om det, de gør i undervisning og fag, er med til at løfte kvaliteten af deres undervisning. På disse parametre i evalueringen svarer op mod 82%, at dette sker i enten meget høj eller i høj grad i teoretisk pædagogikum. Det samme fremgår, når kandidaterne bliver spurgt, om de har haft en undervisning, der klæder dem på til jobbet som gymnasielærere. Her svarer 36,7% i meget høj grad, 44,9% i høj grad, 16,7% i nogen grad, 2,2% slet ikke og 0,4% ved ikke.

Samlet betragtet viser evalueringen en uddannelse med høj kvalitet i forhold til formål.

I de **kvalitative udsagn** dukker især følgende emner op i kandidaternes vurdering af uddannelsens kvalitet:

- **Kandidaterne er både tilfredse med teoretisk pædagogikum og glade for at være i pædagogikum**. Det fremgår af udsagn som:

"Jeg er virkelig glad for at være i pædagogikum – det er krævende, men også meget givende, og jeg føler, jeg udvikler mig som lærer."

"Det er et intenst år, men jeg er glad for at være en del af forløbet og oplever, at jeg lærer meget."

"Jeg er blevet mere bevidst om, hvad det vil sige at være lærer – ikke bare fagligt, men også i forhold til elever og dannelse."

"Arbejdsbyrden er høj, men jeg ville ikke undvære pædagogikum."

Som det fremgår af citaterne, skal glæden ses i sammenhæng med, at det også er krævende at være i pædagogikum.

- Blandt **uddannelsens styrker** nævnes ofte:
  - Fagdidaktik som det mest direkte anvendelige i undervisningen.
  - Undervisernes engagement, indsats og relation til holdet: Især fremhæves undervisere, der tydeligt strukturerer stof og forventninger

- Blandt **uddannelsens forbedringsmuligheder** fremkommer hyppigst:

- Uddannelsen fremstår til tider som uoverskuelig og utydelig struktureret. Det gælder i sammenhæng ml. modulerne i teoretisk pædagogikum, det gælder i forhold til at få overblik over pædagogikumuddannelsen som et samlet hele, og så gælder det prioritering fra undervisernes/uddannelsens side. En kandidat siger:

"Jeg oplevede forløbet som ret rodet i starten, og det var svært at gennemskue sammenhængen mellem de forskellige dele. Det blev dog gradvist mere klart i løbet af foråret, og især under LGV begyndte tingene at give mere mening."

Sammenlignes dette udsagn med fund fra tidligere undersøgelser, ved vi, at kandidaterne typisk oplever, at forløbet begynder at give menig umiddelbart efter andet tilsyn i praktisk pædagogikum, jf. her fx NOA-rapporten (TP 2022).
Et spørgsmål til uddannelsen kan her være, om det er muligt at få sammenhængen mellem den samlede pædagogikumuddannelses mange parallelle krav til fremstå mere klart tidligere? Som parallelle krav nævnes: egen undervisning, vejlederklasser, besøg, opgaver, aktioner, manglende koordinering mellem modulerne og opgaverne. **Dette vil altså kræve et tæt samarbejde mellem aktører i praktisk og i teoretisk pædagogikum.**

Løsningsforslag 1: I første omgang tages emnet op af uddannelseschefen på et onlinemøde med kursuslederne den 26. maj 2026.
Løsningsforslag 2: Bedre koordinering omkring opgaver og aktioner i teoretisk pædagogikum. Her er udarbejdet et ændringsforslag til studieordningen for at præcisere arbejdet med de didaktiske aktioner og den tværfaglige opgave som forløb, der binder teoretisk og praktisk pædagogikum sammen. Underviserne på teoretisk pædagogikum vil få nye procesbeskrivelser til intern koordinering, ligesom forløbet for kandidaternes studiedage beskrives. Disse beskrivelser vil blive delt også med aktørerne i praktisk pædagogikum på onlinemødet den 26. maj og via uddannelseschefens nyhedsbreve.
Løsningsforslag 3: Det kan undersøges, hvad det er i undervisningen i foråret som lykkes særligt godt sådan, at uddannelsen kommer til at give mening for kandidaterne. Er det fx temaerne, forløbets organisering, undervisningsformerne eller det, at kandidaterne er nået langt i uddannelsen, som er med til at gøre, at kandidaterne finder mening med uddannelsen?

- I forhold til koordinering, hvoriblandt kommunikation også fra sekretariatet til kandidaterne er evalueret, nævner kandidaterne **undervisnings- og kommunikationsplatformen Teams**. Platformen kritiseres for at være:
  - teknisk bøvlet pga. blandt andet to-faktor-godkendelse og svært login for især kandidater, der i forvejen bruger Teams på egen skole,
  - uoverskueligt struktureret og ineffektiv som undervisnings- og kommunikationsplatform.

  En kandidat ønsker mere mailbaseret kommunikation, andre ønsker færre eller ingen online-undervisnings-dage, og andre igen ønsker en langt klarere struktur og ensretning af kommunikation og

organisering af Teams.

Løsningsforslag 1: Sekretariatet arbejder på løsning af login-udfordringer i samarbejde med SDU-IT. Der forventes en løsning i begyndelsen af juni, som vil blive kommunikeret via pædagogikums hjemmeside.
Løsningsforslag 2: Sekretariatet udarbejder vejledninger til alle undervisere, så alle kandidatens Teams-rum organiseres og anvendes på samme vis.
Løsningsforslag 3: Løsning af de tekniske problemer skal gerne være med til at afhjælpe problemerne med også online-undervisning. Det forventes dog ikke, at dette af sig selv løser, hvorvidt underviserne er kompetente til at undervise online, eller om kandidaterne finder det læringsmotiverende at deltage i online-undervisning. I marts 2026 kunne underviserne deltage i en workshop om online-undervisning. Derfor afventer vi næste års evaluering før, der foretages yderlige tiltag omkring online-undervisningen.

- **Reduktion af antallet af uddannelsesdage medfører mindre læring og mulighed for at etablere socialt netværk**. I forbindelse med evalueringen er der flere spor af, at kandidaterne ved, at uddannelsen i forbindelse med den ny studieordning omfatter færre uddannelsesdage end i den tidligere studieordning. Her laver kandidaterne fx følgende årsag- og sammenhængs-forklaringer samt anbefaling:

"Man kan tydeligt mærke, at der er skåret i antallet af dage – der er simpelthen for meget indhold presset ind på for kort tid, og det går ud over kvaliteten"

"Det virker som om, man har forsøgt at bevare indholdet, selvom der er færre kursusdage, og det betyder, at vi kun når det hele meget overfladisk"

"Der er ikke længere samme tid til at lære de andre at kende, og det svækker diskussionerne og erfaringsudvekslingen"

"Man får indtryk af, at forløbet tidligere har haft bedre tid – det nuværende virker meget presset og mindre gennemarbejdet"

"Hvis man vil bevare kvaliteten, er det nødvendigt med flere kursusdage – ellers må man skære i indholdet"

Set fra uddannelsens side er disse svar forventelige, fordi det er korrekt, at der skal nås det samme på kortere uddannelsestid, fordi uddannelsens samlede mål er bestemt ved den samme bekendtgørelse som tidligere. Den ny studieordning har imidlertid minimeret antallet af mål, hvilket betyder, at underviserne skal nå mindre i undervisningen. Her er tale om en tilpasning, som vil tage mere end et

år at realisere.

Når dette års evaluering sammenlignes med tidligere års evalueringer, står det tydeligt, at kandidaterne gennem årene har kritiseret uddannelsen for præcis det samme, selvom der før august 2025 var flere uddannelsesdage på den teoretiske del af pædagogikum. Rådene har derfor drøftet, at vekseluddannelsens vilkår både afhænger af undervisningens kvalitet og af den tid, der er stillet til rådighed til at realisere især refleksion over den udvikling, som gymnasielæreren gennemgår i løbet af det år, der er afsat til uddannelsen. Det er svært at uddanne gymnasielærere til en profession og et område, som er så komplekst som undervisning af elever i gymnasiet. Her er uddannelsestiden på et år, som bekendtgørelsen rammesætter, måske for kort, og der har gentagende gange været stillet forslag om at forøge tiden til halvandet eller to år.

For at kompensere for den reducerede undervisningstid på teoretisk pædagogikum beder uddannelsen planlæggerne i praktisk pædagogikum om at indlægge studiedage for at kandidaterne kan arbejde med netop refleksion over sammenhænge mellem det teoretiske og det praktiske pædagogikum. Der er også etableret studiegrupper på uddannelsen for at give et rum for den faglige læring og erfaringsudvekslingen og med det mål at minimere det sociale tab, som det, at man er kortere tid sammen i den organiserede uddannelsestid, må føre med sig. Disse tiltag er endnu ikke undersøgt eller fuldt ud integreret i uddannelsen, hvorfor vi ikke har data til at analysere, den betydning kandidaterne eventuelt vil tillægge dem i deres samlede vurdering af uddannelsens kvalitet.

KONKLUSION

Evalueringen af Teoretisk Pædagogikum 2025-26 viser en uddannelse med høj overordnet tilfredshed og stærk oplevet relevans for kandidaternes udvikling som gymnasielærere. Samtidig peger evalueringen på tre centrale udviklingsområder: For det første oplever mange kandidater manglende overblik og sammenhæng, særligt tidligt i forløbet. For det andet fremstår online-undervisning og brugen af Teams som en tydelig udfordring, som uddannelsen skal gøre noget ved. For det tredje medfører reduktionen af undervisningstiden en oplevelse af øget komprimering, som udfordrer refleksion og social interaktion.

Samlet set peger evalueringen på høj uddannelseskvalitet, der ligner den, der kendes de seneste års evalueringer af tidligere studieordninger og evalueringer, men samtidig peger evalueringen også på behovet for øget tydelighed i rammesætningen, en skarpere prioritering af indhold og fortsat udvikling af de didaktiske og organisatoriske rammer for uddannelsen, hvor det sidstnævnte er noget, der kun kan realiseres i tæt samarbejde mellem teoretisk og praktisk pædagogikum.